INFORMATOR
Gminy Świerklaniec

Nakło Śląskie • Nowe Chechło • Orzech • Świerklaniec ISSN 2081-5190

Biuletyn Urzędu Gminy Świerklaniec styczeń-luty 2024

Wielkie inwestycje za wielkie pieniądze

Szanowni Mieszkańcy gminy Świerklaniec

Dobiega końca druga kadencja samorządu, w czasie której pełniłem funkcję wójta gminy Świerklaniec, powierzoną mi przez Państwa w wyborach w 2018 roku. To najdłuższa z wszystkich dotychczasowych kadencji, bo trwająca prawie 5,5 roku. A to zarówno dużo, jak i mało czasu. Dużo, bo wiele udało się zrobić i realizować ambitne projekty. Z drugiej strony mało, bo niestety, nie wszystkie zamierzenia udało się wykonać, nie wszystkie oczekiwania spełnić. Przeszkodziły w tym wydarzenia, sytuacje i okoliczności, z którymi wcześniej nikt z nas nie miał do czynienia. Mam tu na myśli pandemię COVID-19, wpływającą na nasz kraj wojnę Rosji z Ukrainą, czy najwyższą od lat inflację. Gdyby nie te trudności, to wiele spraw byłoby już zakończonych lub wykonanych w pełnym zakresie. Pomimo tego, że przyszło nam żyć i działać w tych zmiennych, czasem trudnych warunkach, to głęboko wierzę, że nie zawiodłem Waszego zaufania.

Wielu z Państwa mówi mi, że obraliśmy dobry kierunek, ale zdaję sobie sprawę z tego, że jest jeszcze sporo do zrobienia. Trzeba dokończyć realizację wspólnie wypracowanych planów, kontynuować i doprowadzić do końca rozpoczęte inwestycje. Mam świadomość, że największe wyzwanie, czyli budowa kanalizacji sanitarnej jest już dla wielu z Państwa męczące, ale też część z Was jeszcze na nią czeka. To priorytet, który trzeba doprowadzić do końca, aby był on podstawą do realizacji kolejnych zadań.

Ze względu na systematyczne i zaplanowane działania, które były możliwe w czasie dłuższym niż jedna kadencja, gmina Świerklaniec stała się jednym z liderów w wydatkach inwestycyjnych w przeliczeniu na mieszkańca w powiecie tarnogórskim. Pismo Samorządu Terytorialnego Wspólnota opublikowało *Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów w latach 2020-2022*. Gmina Świerklaniec zajęła w nim 149. miejsce na 1513 polskich gmin wiejskich. Jeszcze pięć lat wcześniej było to dopiero 930. miejsce. Awans w rankingu to świetna wiadomość, ale nie jest ona dla mnie zaskoczeniem, bo konsekwentnie realizujemy plany rozwoju naszej gminy. Nie boimy się sięgać po różne środki zewnętrzne, a kiedy potrzeba, to również pożyczyć pieniądze na inwestycje.

Zasada zrównoważonego rozwoju dotyczy też lokalnych społeczności. Nie inaczej jest w gminie Świerklaniec. Nie może być dobrze rozwiniętej gminy bez łatwego dostępu do wysokiej jakości edukacji, bez dobrej komunikacji, bez czystego powietrza czy bez dostępu do systemu wodno-kanalizacyjnego. Zaniedbania w którymkolwiek z tych tematów powodują, że rozwój nie jest zrównoważony, a mieszkańcy mają prawo być niezadowoleni. Tak było w gminie Świerklaniec, choćby w odniesieniu do edukacji przedszkolnej czy kanalizacji sanitarnej. Udało nam się prawie podwoić liczbę miejsc w przedszkolach – dzięki Akademii Malucha w Świerklańcu, Przedszkolu Marzeń w Nowym Chechle i rozbudowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Orzechu. Dzięki najwyższemu, sięgającemu 40 milionów zł, dofinansowaniu ze środków unijnych, które pozyskaliśmy w 2018 roku na projekt pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie gminy Świerklaniec" wybudowaliśmy prawie 40 kilometrów sieci sanitarnej i 8 kilometrów wodociągów. Teraz jesteśmy na ukończeniu tej wielkiej inwestycji.

Pomimo tego, że kanalizacja kosztuje nas ogromne pieniądze, aby rozwój gminy był zrównoważony, staramy się równolegle wykonywać inne istotne dla mieszkańców inwestycje. Pozyskujemy na to środki zewnętrzne z wielu źródeł, a najlepszym przykładem sprawnego wykorzystywania przez nas dofinansowań jest budowa centrum przesiadkowego przy ul. Parkowej w Świerklańcu. Finansowanie projektu i budowy w ponad 99% pochodzi ze środków zewnętrznych. Z budżetu gminy Świerklaniec wydano 58 tys. zł, co przy wartym łącznie 6 milionów centrum stanowi niecały 1%. O wielu inwestycjach, które zostały wykonane w ciągu ostatnich pięciu lat, a na które wydaliśmy ponad 100 milionów złotych, przeczytacie Państwo na łamach tego Informatora.

Gminę Świerklaniec tworzą ludzie i gmina Świerklaniec jest dla ludzi. To, że przyciągamy nowych mieszkańców, widać w corocznych statystykach dotyczących demografii. W ciągu dziesięciu lat przybyło w gminie 1000 nowych mieszkańców. Na koniec 2023 roku było nas już niemal 12,5 tys.

Zawsze deklarowałem otwartość i wolę spotkań z Państwem, bo najważniejsze dla mnie jest to, co myślą i mówią mieszkańcy. To się nam razem udało. Spotykaliśmy się i rozmawialiśmy na zebraniach wiejskich, w Urzędzie Gminy, podczas uroczystości, imprez, koncertów, wystaw, zawodów, również na ulicy, w sklepie, nad zalewem czy w parku. Starałem się być wójtem, który nie siedzi tylko za biurkiem, ale bywa wszędzie

tam, gdzie dzieje się coś ważnego, czasem trudnego dla Was i gminy. Cieszę się, że korzystacie z różnych sposobów kontaktu ze mną. Jestem wdzięczny za wszystkie rozmowy, uwagi, dobre słowa i za krytykę również. To pozwalało mi pełnić obowiązki jeszcze lepiej, ale i z dużą pokorą.

Dziękuję bardzo za współpracę i wsparcie radnym Rady Gminy Świerklaniec, zarówno tym, którzy mnie wspierali, jak i tym, którzy mieli odmienne zdanie. Specjalne słowa podziękowania kieruję do sołtysów, dzięki którym bardzo dobrze wykonywaliśmy swoją pracę na rzecz mieszkańców. W mijającej kadencji wraz z moimi współpracownikami z Urzędu Gminy Świerklaniec oraz podległych placówek: gminnych szkół i przedszkoli, Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej, Zakładu Wodociągów i Kanalizacji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnego Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych oraz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej udowodniliśmy, że jesteśmy zgranym zespołem, umiemy podołać wyzwaniom i poradzimy sobie z tym, co przed nami.

Gminę Świerklaniec tworzą ludzie i gmina Świerklaniec jest dla ludzi. To, że przyciągamy nowych mieszkańców, widać w corocznych statystykach dotyczących demografii. W ciągu dziesięciu lat przybyło w gminie 1000 nowych mieszkańców. Na koniec 2023 roku było nas już niemal 12,5 tys. Nowych mieszkańców przyciąga to, że jesteśmy jedną z najbardziej zielonych gmin w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, bo ponad 40% powierzchni stanowią lasy. Do tego dochodzi dogodne położenie komunikacyjne – mamy blisko do autostrady i lotniska. Przyciąga też spora oferta na rynku mieszkaniowym i atrakcyjne ceny działek. Zadaniem samorządu gminy Świerklaniec jest to, aby się Państwu dobrze tutaj mieszkało i wypoczywało. To nasz najważniejszy cel na następne lata.

Z poważaniem
Wójt Gminy
Świerklaniec Marek Cyl

Szanowni Państwo

Zbliża się koniec dziewiątej, a zarazem najdłuższej, kadencji samorządu terytorialnego w Polsce, a wraz z nim moment, w którym chciałbym podzielić się z Państwem kilkoma refleksjami oraz podziękować za współpracę i zaangażowanie we wspólny rozwój naszej lokalnej społeczności.

Przez ostatnie pięć lat Rada Gminy Świerklaniec, której pracom miałem zaszczyt przewodniczyć, pracowała nad wieloma ważnymi projektami i inicjatywami, mającymi na celu poprawę jakości życia mieszkańców naszej gminy. Działając wspólnie, udało nam się osiągnąć wiele istotnych celów, rozwijać infrastrukturę, zadbać o edukację, kulturę, sport, transport publiczny oraz rozwój gospodarczy. Mamy wiele powodów do dumy z tego, co udało się nam razem osiągnąć. Pozostał też niedosyt, bo na realizację wszystkich planów nie wystarczyło nam środków i czasu.

Do stycznia 2024 roku Rada Gminy Świerklaniec odbyła 89 sesji i podjęła łącznie 713 uchwał. Podczas każdej sesji rada procedowała nad zmianą budżetu, który jest żywym organizmem. Od 2018 roku urósł on ponad dwukrotnie – z 60 mln zł do 132 mln zł. Duża jest w tym zasługa pozyskanych środków zewnętrznych na realizację kluczowych inwestycji. Rozwijamy się, pomimo wielu destrukcyjnych decyzji zapadających na poziomie centralnym, które miały wpływ na rozmontowanie systemu finansowania JST. Zmniejszenie wpływów z podatku PIT, uznaniowe przyznawanie dotacji bez jasnych kryteriów w ramach tzw. Polskiego Ładu oraz niedoszacowanie kosztów finansowania oświaty spowodowały, że trudno było o wolne środki w budżecie, które można było przeznaczyć na istotne z perspektywy mieszkańców wydatki.

Cieszy jednakże fakt, że jesteśmy jedną z najatrakcyjniejszych gmin do zamieszkania w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Jako jedni z nielicznych na Śląsku możemy pochwalić się dodatnim saldem migracji – jest nas już ponad 12 tysięcy. Zachęcam serdecznie nowych mieszkańców do zameldowania się i rozliczania swoich podatków w aktualnym miejscu zamieszkania. Bez takich, dodatkowych, wpływów dla budżetu naszej gminy trudno będzie o nowe drogi oraz pozostałą, niezbędną infrastrukturę.

W celu powstrzymania rozlewania się zabudowy mieszkaniowej oraz ograniczenia formalności w trakcie przygotowania procesów budowlanych w gminie, przyjęliśmy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich sołectw.

Rada Gminy Świerklaniec czynnie uczestniczyła w procesie opiniowania projektowanych przebiegów nowych dróg. Jeden z wariantów drogi ekspresowej S11 miał biec środkiem naszej gminy, natomiast jeden z wariantów obwodnicy Nakła Śląskiego i Świerklańca zaprojektowano pomiędzy Nowym Chechłem a zalewem Nakło – Chechło. W obu przypadkach udało się wpłynąć na zmianę decyzji projektantów. Uchwały Rady Gminy, w których sprzeciwiliśmy się tym rozwiązaniom, odniosły zamierzony efekt.

W mijającej kadencji zrealizowano szereg inwestycji wpływających na poprawę jakości życia wszystkich mieszkańców, a szczególną wagę przykładaliśmy do zrównoważonego rozwoju sołectw to znaczy, aby inwestycje były proporcjonalnie realizowane w każdym z nich. Termomodernizacje oraz wymiany źródeł ciepła przeszły praktycznie wszystkie budynki użyteczności publicznej – szkoły, przedszkola, urząd gminy, budynki OSP. Na budynkach szkół, budynku urzędu gminy oraz przy oczyszczalni ścieków powstały instalacje fotowoltaiczne, znacząco obniżające koszty energii elektrycznej. Powstały dwa nowe przedszkola, przez co zwiększyliśmy ilość miejsc opieki nad dziećmi. Wybudowaliśmy nowoczesne centrum przesiadkowe w Świerklańcu. Wymieniliśmy oświetlenie uliczne na terenie całej gminy, co wpłynęło na poprawę bezpieczeństwa pieszych oraz pozwoliło na oszczędności. Realizowany był szereg mniejszych inwestycji w ramach funduszy sołeckich, które są oddolnymi inicjatywami mieszkańców. Najważniejszą i najdroższą inwestycją była budowa kanalizacji sanitarnej, która pochłonęła prawie 100 mln zł. To jeszcze nie koniec, wciąż jesteśmy w niechlubnym gronie gmin, które nie wypełniają wymogów wynikających z tzw. dyrektywy ściekowej Unii Europejskiej.

Otrzymaliśmy kolejne rekordowe dofinansowanie na ten cel, które wynosi niemal 77 milionów złotych, a dotyczy projektu pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków na terenie gminy Świerklaniec".

Współpraca z mieszkańcami zawsze była dla nas niezwykle ważna. Wasze sugestie, pomysły i zaangażowanie stanowiły fundament wielu decyzji podejmowanych na forum Rady Gminy. Państwa udział w zebraniach wiejskich, aktywność w życiu lokalnym, wszelkie sugestie i konstruktywna krytyka, zawsze były dla nas impulsem i kierunkiem do dalszych działań.

Przed nami duże wyzwania: dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej, rozbudowa oczyszczalni ścieków (złożony został wniosek o dofinansowanie) oraz program budowy i remontów dróg gminnych.

Kończąc, pragnę Państwu serdecznie podziękować za zaufanie, wsparcie i współpracę. Mam nadzieję, że nasze drogi spotkają się również w przyszłości, a kolejna kadencja samorządu przyniesie nowe, pozytywne zmiany dla dobra naszej gminy.

Jarosław Wasążnik
przewodniczący
Rady Gminy Świerklaniec

Bezpieczna gmina

Inwestycje wykonane w ostatnich latach dowodzą, że mieszkańcy naszej gminy mogą czuć się bezpiecznie.

Zmodernizowane zostały budynki OSP w Nakle Śląskim, Orzechu i Świerklańcu, a druhowie otrzymali z różnych źródeł nowoczesny sprzęt potrzebny do ratowania życia, zdrowia i mienia. Dzięki wymianie opraw na ledowe we wszystkich lampach ulicznych w gminie nocą zrobiło się jaśniej. Także wszystkie przejścia w ciągu drogi krajowej nr 78 zostały oświetlone. To działania przeprowadzone przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad na wniosek gminy.

W ciagu ostatnich pięciu lat większość budynków użyteczności publicznej wyposażono w monitoring wizyjny. W latach 2021-2023 zrealizowaliśmy wart niemal 115 tys. zł, dofinansowany ze środków unijnych, program pn. „Poprawa bezpieczeństwa pieszych na terenie gminy Świerklaniec". W ramach programu wykonaliśmy wyniesione przejście dla pieszych przy ul. Powstańców w Nakle Śląskim, przy ul. Plebiscytowej i 3 Maja w Świerklańcu.

Zamontowaliśmy także wyświetlacze prędkości w ciągu ulic Parkowej i 3 Maja w Świerklańcu oraz Lasowickiej w Nowym Chechle. Poprawiliśmy także bezpieczeństwo w rejonie skrzyżowania ulic: Głównej, Stabińskiego i Kościuszki w Świerklańcu. Dofinansowaliśmy zakup policyjnego radiowozu, który przede wszystkim jest wykorzystywany na terenie naszej gminy.

Gmina dotowała także powiat tarnogórski, co umożliwiło zakup ambulansu wraz z wyposażeniem. Przebudowaliśmy część parteru budynku SPZOZ przy ul. Oświęcimskiej w Świerklańcu. Remont był wykonany na potrzeby gabinetu ginekologicznego. Przebudowane zostały także gabinety na piętrze budynku i laboratorium, które zostały dostosowane do obowiązujących przepisów.

40 kilometrów kanalizacji i 8 kilometrów wodociągów

Budowa kanalizacji sanitarnej to największa i najdroższa inwestycja w ostatnich dziesięcioleciach. Łączne koszty budowy kanalizacji w gminie Świerklaniec wyniosły już ponad 85 mln zł. Przyjmując, iż dofinansowanie nie uległo zwiększeniu i wynosi nieco ponad 39 mln, gmina musiała ze środków własnych wydać około 46 mln zł.

Budowa systemu kanalizacji jest najtrudniejszą i największą ze wszystkich inwestycji ostatnich lat. Wiąże się z wieloma utrudnieniami i uciążliwościami dla mieszkańców. Po jej zakończeniu nie będzie jej widać, bo sieć znajduje się pod ziemią, ale jest czymś koniecznym, co przede wszystkim ma służyć mieszkańcom i podnieść komfort ich życia.

DO KIEDY NALEŻY SIĘ PRZYŁĄCZYĆ?

Świerklaniec

Ostateczny termin na przyłączenie przez mieszkańców: 31 marca 2024 r. Uzyskano pozwolenie na użytkowanie.

Nowe Chechło

Ostateczny termin na przyłączenie przez mieszkańców: 31 marca 2024 r. Uzyskano pozwolenie na użytkowanie.

Nakło Śląskie

Ostateczny termin na przyłączenie przez mieszkańców: 30 września 2024 r.

Orzech

Ostateczny termin na przyłączenie przez mieszkańców: 30 września 2024 r.

CO NALEŻY ZROBIĆ, ABY SIĘ PRZYŁĄCZYĆ?

Mieszkaniec ubiegający się o przyłączenie składa do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji pisemny wniosek o wydanie warunków przyłączenia do sieci kanalizacyjnej. Można złożyć go osobiście w siedzibie zakładu w Orzechu przy ul. Łąkowej 16H, wysłać pocztą na adres siedziby lub przesłać go w formie skanu na adres mailowy: zwik@zwik-s.pl.

Po otrzymaniu takich warunków (wydawane są bezpłatnie) i przed rozpoczęciem budowy należy przedłożyć w ZWiK sporządzony plan sytuacyjny w celu sprawdzenia, czy uwzględnia wydane warunki przyłączenia do sieci. Jeśli wszystko się zgadza, włączenia do sieci kanalizacyjnej dokonuje podmiot ubiegający się o przyłączenie pod nadzorem ZWiK. Nie jest wymagany żaden dodatkowy projekt przyłącza. Włączenia do sieci następują w terminie ustalonym z mieszkańcem ubiegającym się o przyłączenie po uprzednim zawarciu umowy o przyłączenie. Po wykonaniu takiego przyłącza (przed zasypaniem wykopu) mieszkaniec zgłasza gotowość do dokonania odbioru technicznego przyłączy. Zakład dokona wówczas w ciągu pięciu dni odbiór techniczny wykonanych prac.

Następnie mieszkaniec składa wniosek o zawarcie umowy na odprowadzenie ścieków. Na wniosek ZWiK wydaje protokoły odbioru wykonanego przyłącza kanalizacji sanitarnej (należy złożyć wniosek o „wydanie protokołu odbioru").

CO NAS CZEKA?

Pod koniec stycznia 2024 r. wójt gminy Świerklaniec Marek Cyl zawarł umowę na realizację zadania pn. "Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Jarzębinowej w sołectwie Nakło Śląskie w gminie Świerklaniec". Wykonawcą jest wyłoniona w drodze przetargu firma TKS Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach.

Zgodnie z umową, w ciągu 16 miesięcy od jej podpisania, zaprojektowana i wykonana zostanie nowa sieć kanalizacji sanitarnej oraz wodociąg w rejonie ulicy Jarzębinowej w Nakle Śląskim wraz z odtworzeniem nawierzchni ulic, które zostaną zniszczone w trakcie prowadzenia prac. Za wykonanie kanalizacji przy ul. Jarzębinowej wykonawca otrzyma wynagrodzenie opiewające na niespełna 6 milionów złotych.

W sierpniu 2023 r. gmina Świerklaniec złożyła wniosek o dofinansowanie kolejnej rekordowej inwestycji związanej z rozbudową oczyszczalni ścieków oraz dokończeniem budowy kanalizacji. Wniosek opiewa na łączną kwotę ponad 93 mln zł, z czego wnioskowane dofinansowanie wynosi ponad 77 mln zł. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie.

Jesteśmy wiceliderem inwestycji w powiecie tarnogórskim

Pismo Samorządu Terytorialnego Wspólnota opublikowało Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów w latach 2020-2022. Gmina Świerklaniec zajęła w nim 149. miejsce na 1513 polskich gmin wiejskich. Jeszcze pięć lat wcześniej było to dopiero 930. miejsce. Ranking pokazuje, jak mocno rozwinęła się gmina w ciągu tego czasu.

Porównując z innymi gminami wiejskimi w województwie śląskim, to na 96 gmin jesteśmy na 8. miejscu. Bardzo dobrze wypadamy też na tle pozostałych gmin w powiecie tarnogórskim. Świerklaniec zajmuje w powiecie 2. miejsce. Wyprzedzają nas Ożarowice, które są w czołówce zestawienia w Polsce.

W powiecie tarnogórskim wydatki inwestycyjne w latach 2020-2022 na osobę kształtują się w następujący sposób:

1. Ożarowice 2991,42 zł (gmina wiejska)
2. Świerklaniec 1756,37 zł (gmina wiejska)
3. Krupski Młyn 1072,71 zł (gmina wiejska)
4. Tworóg 1045,56 zł (gmina wiejska)
5. Kalety 824,25 zł (gmina miejska)
6. Zbrosławice 799,46 zł (gmina wiejska)
7. Radzionków 784,05 zł (gmina miejska)
8. Tarnowskie Góry 733,79 zł (gmina miejska)
9. Miasteczko Śląskie 556,30 zł (gmina miejska).

– Awans w rankingu to świetna wiadomość, ale nie powinna być dla nas zaskoczeniem. Konsekwentnie realizujemy plany rozwoju gminy. Nie boimy się sięgać po różne środki zewnętrzne – powiedział wójt gminy Świerklaniec Marek Cyl.

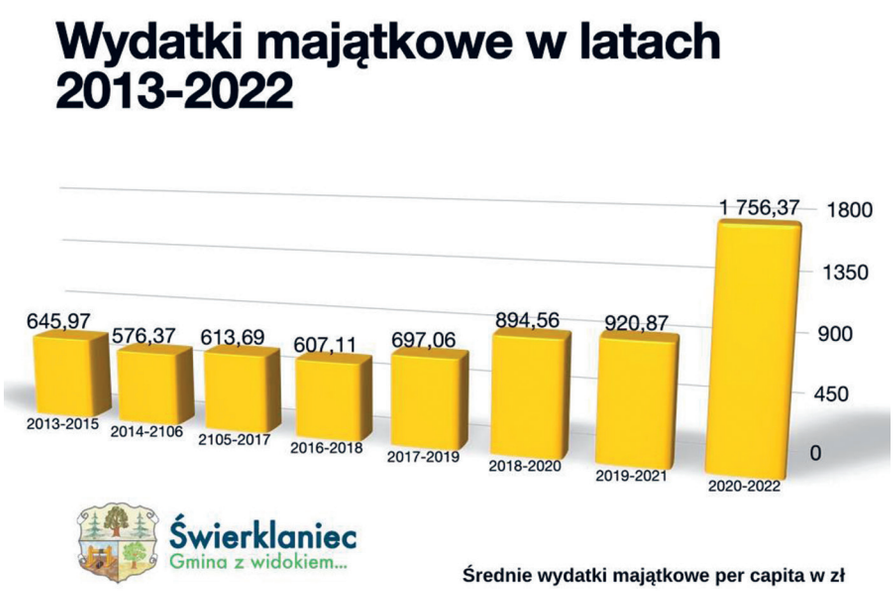

Pismo Samorządu Terytorialnego Wspólnota to dwutygodnik wydawnictwa Municipium S.A. który ukazuje się od 1990 r. Jest najważniejszym w kraju pismem adresowanym do wszystkich osób związanych z pracą w samorządzie lokalnym.

Centrum przesiadkowe w Świerklańcu

Niemal sześć milionów złotych kosztowało nowo wybudowane centrum przesiadkowe w Świerklańcu. Ponad 99% tej inwestycji pochodziło z zewnętrznych środków. Gmina Świerklaniec dołożyła do jego budowy zaledwie 58 tysięcy złotych, co stanowiło tylko 0,97% kwoty!

Centrum przesiadkowe wybudowano w niespełna rok. 30 maja 2022 r. odbyło się symboliczne rozpoczęcie budowy, a 17 kwietnia 2023 r. o godz. 7.00 na teren centrum wjechał pierwszy autobus. W tym dniu odbyło się również oficjalne otwarcie nowego obiektu.

– *Dzisiaj możemy z pełną odpowiedzialnością powiedzieć, że gmina Świerklaniec zrobiła wielki krok w kierunku swojego dobrego, zrównoważonego rozwoju. Budowa centrum przesiadkowego w Świerklańcu to jedna z największych pod względem organizacyjnym, technicznym i finansowym inwestycja w infrastrukturę komunikacyjną realizowana przez gminę* – mówił wójt gminy Marek Cyl.

Podkreślić należy ogromny udział środków zewnętrznych w inwestycję. Łączny koszt projektu i budowy wyniósł 5 965 405 zł.

Finansowanie projektu i budowy centrum przesiadkowego w Świerklańcu przy ulicy Parkowej pochodziło ze:

- środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 4 250 000 zł,
- środków Unii Europejskiej z RPO na lata 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 1 531 938 zł
- środków Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w kwocie 125 460 zł,
- budżetu gminy Świerklaniec w kwocie 58 007 zł (0,97%).

Gmina Świerklaniec, jako jedna z nielicznych, z sukcesem połączyła środki z Polskiego Ładu ze środkami z Unii Europejskiej. Wójt życzył wszystkim samorządowcom, aby mogli realizować takie inwestycje, gdzie udział środków własnych gmin wynosi 1%.

Fot. Michał Nolewajka

Inwestycja w Świerklańcu, zgodnie z koncepcją i projektem, obejmuje czterostanowiskowy peron o lekkiej konstrukcji dla autobusów krótkich i przegubowych, wyposażony w elektroniczne tablice LED, stanowiące element systemu dynamicznej informacji pasażerskiej. Obok znajdują się cztery stanowiska ładowania samochodów elektrycznych oraz miejsce przeznaczone w przyszłości dla roweru metropolitalnego wraz ze stacjami serwisowymi rowerów i ładowarkami dla rowerów elektrycznych. Całość dopełniają elementy małej architektury (kosze na śmieci, ławki, stojaki na rowery, tablice informacyjne oraz zieleń).

Przebudowane zostały skrzyżowania i zjazdy oraz oświetlenie istniejących i nowo powstałych przejść dla pieszych. W ramach inwestycji powstało także 60 miejsc parkingowych, w tym wyznaczone specjalnie dla osób niepełnosprawnych. Pierwotnie miały być 64 miejsca parkingowe, ale dzięki rezygnacji z 4 miejsc nie wycięliśmy przy inwestycji ani jednego drzewa. Centrum jest też całodobowo monitorowane.

Planujemy, aby centrum przesiadkowe w Świerklańcu było miejscem, które pozwoli zoptymalizować transport publiczny w naszej gminie, ale także komunikację tranzytową przebiegającą przez Świerklaniec. To także miejsce ważne dla wszystkich, którzy odwiedzają naszą gminę, aby zobaczyć zabytkowy park w Świerklańcu, ale przede wszystkim dla mieszkańców, którzy dojeżdżają do pobliskich obiektów handlowych, pracy lub szkoły.

Wielkie inwestycje za wielkie pieniądze

Za pieniądze, które pozyskaliśmy z funduszy zewnętrznych, powstał w Świerklańcu system kanalizacji, zostało wybudowane nowoczesne przedszkole, zmodernizowane zostały budynki użyteczności publicznej.

W latach 2019-2024 pozyskaliśmy około 118 milionów złotych ze środków unijnych, budżetu państwa i innych źródeł. To najwyższa kwota dofinansowań w historii gminy. W przeliczeniu na jednego mieszkańca to 9500 zł. Największą część tej imponującej kwoty stanowi dofinansowanie ze środków unijnych w kwocie niemal 77 milionów złotych w ramach projektu pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków na terenie gminy Świerklaniec". **Wniosek został już zatwierdzony i wybrany do dofinansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027** poprzez Uchwałę Zarządu Województwa Śląskiego nr 205/484/VI/2024 z dnia 30 stycznia 2024 r. Został najwyżej oceniony ze wszystkich projektów.

Wzorowym przykładem wykorzystania środków zewnętrznych jest wybudowane w 2023 roku z minimalnym wkładem gminy (niespełna 1% całkowitej wartości) centrum przesiadkowe przy ul. Parkowej w Świerklańcu. Dofinansowanie wyniosło niespełna 5,8 milionów zł i pochodziło z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego i Rządowego Funduszu Polski Ład. Dokumentacja projektowa została wykonana dzięki dofinansowaniu z GZM.

Gmina pozyskała także duże dofinansowania na budowę i przebudowę dróg: Obłoków i Szymborskiej w Nakle Śląskim, Młyńskiej w Świerklańcu oraz chodników przy ulicach: Powstańców i Szopena w Nakle Śląskim i Nakielskiej w Orzechu. Łącznie niemal 15 milionów złotych.

W latach 2015-2018 środków zewnętrznych było 57 milionów złotych, a rekordowe dofinansowanie opiewało na kwotę niemal 40 milionów złotych na budowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie gminy Świerklaniec. Dla porównania, w latach 2010-2014 samorząd pozyskał łącznie 9,5 miliona złotych. Dzięki aktywności gminy w zakresie pozyskiwania i wydawania środków europejskich jesteśmy wiceliderem inwestycji w powiecie tarnogórskim, o czym piszemy na stronie 8.

Co zrobiła gmina Świerklaniec, żeby ograniczyć niską emisję?

Smog to niestety problem ogólnopolski. Aby go wyeliminować, trzeba do tego podejść kompleksowo i być systematycznym. Aby dać dobry przykład, walkę z niską emisją postanowiliśmy zacząć od siebie. Na terenie gminy Świerklaniec niemal we wszystkich budynkach użyteczności publicznej zlikwidowano ogrzewanie węglowe, obiekty przeszły też termomodernizację.

Na budynkach Urzędu Gminy Świerklaniec, szkoły podstawowej przy ul. Młyńskiej i Źródlanej w Świerklańcu oraz szkoły podstawowej w Nakle Śląskim zamontowaliśmy instalacje fotowoltaiczne typu „on-grid", dzięki którym energia promieniowania słonecznego pokrywa zapotrzebowanie na energię elektryczną tych budynków. Podobna instalacja powstała przy oczyszczalni ścieków w Świerklańcu.

Gmina Świerklaniec w ramach realizacji swojej polityki w zakresie ochrony jakości powietrza od lat sukcesywnie realizuje różnego rodzaju programy dofinansowujące dla mieszkańców dotyczące wymiany starych kotłów na proekologiczne formy ogrzewania, instalacje OZE (odnawialnych źródeł energii) oraz termomodernizację.

Pierwszy Program Ograniczenia Niskiej Emisji w gminie Świerklaniec był już realizowany w 2007 roku. W 2017 roku przygotowano aktualizację PONE. W 2019 roku w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji udało się zrealizować wymianę 100 źródeł ciepła, udzielając łącznie mieszkańcom 720 000 złotych dotacji. Koszt całego projektu wyniósł 1 370 000 zł. Środki na ten cel stanowiły dotacja i pożyczka udzielone przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

W 2020 roku w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji udało się zrealizować wymianę 100 źródeł ciepła, udzielając łącznie mieszkańcom 515 000 złotych dotacji. Koszt całego projektu wyniósł 1 326 000 zł. Środki na ten cel stanowiła pożyczka udzielona przez WFOŚiGW.

W 2021 roku w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji udało się zrealizować wymianę 100 źródeł ciepła, udzielając łącznie mieszkańcom 516 000 złotych dotacji. Koszt całego projektu wyniósł 1 580 000 zł. Środki na ten cel stanowiła pożyczka udzielona przez WFOŚiGW.

Do tej pory z powodzeniem zrealizowaliśmy sześć etapów Programu Ograniczenia Niskiej Emisji, w latach 2018-2020 zostało wymienionych 300 starych nieefektywnych pieców.

Od 1 czerwca 2021 roku gmina Świerklaniec na podstawie podpisanego porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przystąpiła do obsługi Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Mieszkańcy naszej gminy mogą za pośrednictwem urzędu złożyć wniosek w ramach Czystego Powietrza oraz otrzymać bezpłatną pomoc w zakresie weryfikacji wniosku pod kątem wymagań programu.

W 2021 roku mieszkańcy złożyli 68 wniosków o dofinansowanie proekologicznych inwestycji, co dało gminie Świerklaniec 98. miejsce w rankingu obejmującym prawie 2 500 gmin w Polsce.

W 2022 roku mieszkańcy złożyli 149 wniosków o dofinansowanie proekologicznych inwestycji, co dało gminie Świerklaniec 262. miejsce w rankingu. Nasi mieszkańcy są bardzo aktywni i wnioskują o dofinansowania najczęściej w naszym powiecie.

Gmina Świerklaniec w ramach realizacji swojej polityki w zakresie ochrony jakości powietrza od lat sukcesywnie realizuje różnego rodzaju programy dofinansowujące dla mieszkańców dotyczące wymiany starych kotłów na proekologiczne formy ogrzewania, instalacje OZE (odnawialnych źródeł energii) oraz termomodernizację.

Do walki z niską emisją wykorzystywaliśmy także środki europejskie.

W 2018 roku realizowaliśmy projekt Słoneczna gmina – montaż układów solarnych i fotowoltaicznych na budynkach jednorodzinnych w gminie Świerklaniec, w ramach którego udało się zainstalować 97 instalacji ogniw fotowoltaicznych oraz 23 instalacje kolektorów słonecznych. Całkowita wartość projektu to 2 mln zł, z czego środki europejskie wyniosły 1,5 mln zł.

W 2019 roku rozpoczęto realizację projektu Słoneczna gmina – montaż układów solarnych i fotowoltaicznych na budynkach jednorodzinnych – etap II. W wyniku jego realizacji udało się zainstalować 72 instalacje fotowoltaiczne oraz 8 kolektorów słonecznych, co przełożyło się na zwiększenie produkcji energii elektrycznej i cieplnej pochodzącej z odnawialnych źródeł energii, poprawę jakości powietrza atmosferycznego oraz podniesienie jakości i poziomu życia społeczności lokalnej. Wartość projektu to 1 500 000 zł, z czego wkład ze środków europejskich wyniósł 1 110 000 zł.

W 2022 roku gmina Świerklaniec wspólnie z dwoma sąsiednimi gminami (Bobrowniki i Tarnowskie Góry) złożyła wniosek o dofinansowanie na projekt pod nazwą „Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie miasta Tarnowskie Góry, gminy Bobrowniki oraz gminy Świerklaniec". Środki na realizację projektu mają pochodzić Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027.

Mieszkańcy po uzyskaniu przez gminę dofinansowania oraz po zakwalifikowaniu do projektu i podpisaniu umowy z gminą będą mogli pozyskać refundację poniesionych kosztów kwalifikowanych w wysokości 85% na inwestycje realizowane w ramach projektu, takie jak: instalacja fotowoltaiczna, instalacja solarna, powietrzna pompa ciepła, kocioł na biomasę, magazyn energii elektrycznej i system zarządzania energią.

Edukacyjna rewolucja

W gminie Świerklaniec konsekwentnie realizowane są inwestycje w poprawę warunków nauczania. W latach 2018-2023 wydaliśmy na to ponad 20 milionów złotych ze środków własnych i zewnętrznych.

W 2018 roku za niemal 3 mln zł rozbudowaliśmy Zespół Szkolno-Przedszkolny w Orzechu. Powiększyliśmy i przebudowaliśmy część przedszkolną i rozbudowaliśmy część szkolną, co spowodowało zwiększenie ilości klas. Zmodernizowaliśmy sanitariaty, a wejście zostało dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W tym samym roku nastąpiła przebudowa i rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej przy ul. Młyńskiej w Świerklańcu z przeznaczeniem na przedszkole. Dzięki wartej ponad 800 tys. złotych inwestycji powstała świetnie wyposażona i dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych Akademia Malucha.

2018 rok był dobry dla naszej infrastruktury edukacyjnej, bo dzięki pozyskaniu dofinansowania unijnego mogliśmy rozpocząć budowę przedszkola w Nowym Chechle. To była kluczowa inwestycja, której oczekiwali rodzice. Przedszkole oficjalnie otwarliśmy 1 września 2020 roku. W ramach całego zadania zrealizowano również prace remontowe w budynku szkoły podstawowej. Przedszkole w Nowym Chechle jest nowoczesne, kolorowe i przyjazne. 4-oddziałowa placówka przeznaczona jest dla 100 przedszkolaków. Parterowy budynek spełnia wszystkie standardy bezpieczeństwa i jest dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Wykonana inwestycja obejmuje także zagospodarowanie terenu wokół przedszkola

wraz z infrastrukturą techniczną oraz budowę nowego placu zabaw wraz z jego wyposażeniem. W chechelskim przedszkolu niczego nie brakuje. Sale w pełni wyposażone są w zabawki i pomoce naukowe. Każda dysponuje też swoim ekranem, aby zajęcia mogły być multimedialne. Jest też duża nowa kuchnia i stołówka.

W 2018 roku za 1,7 mln zł termomodernizację przeszedł też budynek Szkoły Podstawowej w Świerklańcu przy ulicy Źródlanej, rok później na dachu szkoły zamontowaliśmy instalację fotowoltaiczną. Podobna instalacja powstała na dachu szkoły podstawowej w Nakle Śląskim, a w 2020 roku za 1,4 mln zł budynek przeszedł kompleksową termomodernizację wraz z wymianą pieca.

To „twarde" inwestycje, które wykonaliśmy w ciągu ostatnich pięciu lat. Ale nie zabrakło także tych mniejszych, niewidocznych z zewnątrz. Dzięki konkursom „Zielona pracownia" finansowanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach nasze szkoły w Nakle Śląskim, Orzechu i Świerklańcu w ostatnich latach zyskały świetnie wyposażone klasy do nauki przedmiotów przyrodniczych.

Za milion złotych, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, przez trzy lata realizowaliśmy doskonalenie kompetencji kluczowych uczniów w gminie Świerklaniec, co oznaczało szereg działań i zajęć metodą eksperymentu wśród uczniów z takich przedmiotów, jak: języki obce, matematyka, chemia, fizyka, biologia, geografia oraz zajęcia terapeutyczne. Projekt zakłada również szkolenia nauczycieli z zakresu kształtowania umiejętności i właściwych postaw uczniów.

Realizowaliśmy także wiele mniejszych projektów w ramach budżetu obywatelskiego i funduszu sołeckiego jak: wymiana sprzętu sportowego w salach gimnastycznych, doposażenie klas, w tym pracowni komputerowych, zakup sprzętu multimedialnego i dydaktycznego czy doposażenie przyszkolnych placów zabaw.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w latach 2018-2023:

- z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego sołectwo Nowe Chechło,
- z dnia 28 kwietnia 2022 r. dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego część północnego obszaru sołectwa Nakło Śląskie,
- z dnia 30 grudnia 2021 r. dla obszaru położonego przy północno-wschodniej granicy gminy w sołectwie Świerklaniec,
- z dnia 25 listopada 2021 r. dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego centralną i zachodnią część obszaru sołectwa Świerklaniec,
- z dnia 25 czerwca 2020 r. dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego część południowego obszaru sołectwa Nakło Śląskie,
- z dnia 25 czerwca 2020 r. dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego część obszaru sołectwa Orzech – etap 1,
- z dnia 26 sierpnia 2019 r. dla terenów położonych wokół zbiornika wodnego zalew Nakło – Chechło,
- z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerklaniec".

Procedowane akty planowania przestrzennego:

- zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerklaniec" (na podstawie Uchwały Rady Gminy Świerklaniec Nr XL/289/21 z dnia 28 stycznia 2021 r.),
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego część południowego obszaru sołectwa Nakło Śląskie (na podstawie Uchwały Rady Gminy Świerklaniec Nr XLVII/353/21 z dnia 29 lipca 2021 r.),
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego część obszaru sołectwa Orzech – etap 1 (na podstawie Uchwały Rady Gminy Świerklaniec Nr XLVII/354/21 z dnia 29 lipca 2021 r.),
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego część obszaru sołectwa Orzech - etap 1 (na podstawie Uchwały Rady Gminy Świerklaniec Nr XLVII/355/21 z dnia 29 lipca 2021 r.).

Inwestujemy dla komfortu mieszkańców

Budowy, remonty i modernizacje ciągle trwają. Dążymy do zrównoważonego rozwoju, a dzięki temu gmina staje się przyjazna mieszkańcom.

Największe inwestycje w latach 2018-2023 w gminie Świerklaniec:

2018-2020 – Budowa przedszkola wraz z wyposażeniem w sołectwie Nowe Chechło. Koszt około 12 000 000 zł. W ramach całego zadania zrealizowano również prace remontowe w budynku szkoły podstawowej.

2018 – Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Świerklańcu przy ulicy Źródlanej 3. Koszt: 1 699 742 zł.

2019-2024 – Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie gminy Świerklaniec. Koszt około 85 000 000 zł.

2019 – Termomodernizacja budynków OSP w Świerklańcu i Orzechu. Koszt: 569 266 zł.

2019-2020 – Termomodernizacja szkoły podstawowej w Nakle Śląskim. I etap: Kompleksowa wymiana stolarki okiennej w budynku Szkoły Podstawowej im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim przy ul. Dworcowej 2. II etap: Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim przy ul. Dworcowej 2. Łączny koszt: 1 619 270 zł.

2019 – Budowa instalacji fotowoltaicznych na budynkach: Urzędu Gminy w Świerklańcu, Szkoły Podstawowej im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim przy ul. Dworcowej 2, Szkoły Podstawowej przy ul. Źródlanej 3 w Świerklańcu, Szkoły Podstawowej przy ul. Młyńskiej 7 w Świerklańcu. Łączny koszt: 674 840,04 zł.

2019-2020 – Przebudowa części parteru na potrzeby gabinetu ginekologicznego, przebudowa gabinetów na piętrze budynku i laboratorium SPZOZ w Świerklańcu wraz z wykonaniem robót polegających na dostosowaniu do obowiązujących przepisów budynku zlokalizowanego przy ul. Oświęcimskiej 13 w Świerklańcu. Łączny koszt: 883 484 zł.

2020 – Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie oczyszczalni ścieków przy ul. Wiosennej w Świerklańcu. Koszt: 193 804 zł.

2020 – Budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych przy skrzyżowaniu dróg gminnych, ul. Wiosennej i ul. Stabińskiego z ul. Tarnogórską (DK 78) w Świerklańcu. Koszt: 173 430 zł.

2020-2022 – Termomodernizacja budynku filii Urzędu Gminy Świerklaniec przy ul. Młyńskiej 3. Łączny koszt inwestycji: 513 477 zł.

Budynek OSP Nakło Śląskie po termomodernizacji w 2019 roku

2020 – Budowa boiska wielofunkcyjnego w Nakle Śląskim. Koszt: 356 688 zł.

2021 – Termomodernizacja budynku Urzędu Stanu Cywilnego przy ul. Parkowej w Świerklańcu. Koszt: 151 068 zł.

2022 – Przebudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Świerklańcu. Koszt: 469 500 zł.

2022 – Przebudowa kotłowni węglowej na gazową wraz z wewnętrzną instalacją gazu na potrzeby budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Orzechu. Koszt: 447 233 zł.

2022 – Modernizacja placu zabaw na terenie zabytkowego parku w Świerklańcu. Koszt inwestycji: 109 986 zł.

Komunikuj się z Urzędem Gminy Świerklaniec

Dzięki kilku wprowadzonym przez nas udogodnieniom, mieszkańcy mogą w łatwy sposób kontaktować się z pracownikami UG Świerklaniec.

Kanały komunikacji:

• Strona internetowa www.swierklaniec.pl

Pod tym adresem mieszkańcy znajdą najważniejsze informacje o tym, co robi urząd. W dziale „aktualności" prezentowane są najważniejsze bieżące wydarzenia. Na stronie aktualizowane są informacje o projektach realizowanych przez gminę, w tym o budowie systemu kanalizacji. W 2020 roku strona przeszła metamorfozę. Została przeniesiona na portal samorząd.gov.pl, co spowodowało, że jest bardziej czytelna i dostosowana dla osób ze szczególnymi potrzebami.

• Media społecznościowe (Facebook, Instagram, YouTube)

Gmina Świerklaniec prowadzi komunikację z mieszkańcami za pośrednictwem mediów społecznościowych. Publikowane przez nas posty są chętnie komentowane przez mieszkańców. Za pośrednictwem mediów społecznościowych przesyłane są także do urzędu wiadomości dotyczące różnych spraw.

• SMS z gminy Świerklaniec

Ta usługa dostępna jest od 2018 r. Dzięki niej można zapisywać się do SMS-owego systemu powiadomień. Rejestracja numeru telefonu umożliwia otrzymywanie bieżących informacji o utrudnieniach, ostrzeżeń, komunikatów z urzędu gminy oraz powiadomień o ciekawych wydarzeniach w gminie.

Rejestracji numeru można dokonać na dwa bardzo proste sposoby. W pierwszym z nich wystarczy wejść na stronę www.swierklaniec.urzadsms.pl, wybrać odpowiednie sołectwo i wpisać numer swojego telefonu komórkowego.

Drugą możliwością jest wysyłka SMS-a pod nr 4322 o treści:

– swierklaniec.1 – dla sołectwa Nakło Śląskie

– swierklaniec.2 – dla sołectwa Nowe Chechło

– swierklaniec.3 – dla sołectwa Orzech

– swierklaniec.4 – dla sołectwa Świerklaniec

(koszt SMS-a zależny jest od cennika operatora).

Otrzymywane w ramach usługi SMS-y są darmowe.

• WhatsApp: kanał Świerklaniec – gmina z widokiem

Na początku 2023 roku utworzony został kanał Urzędu Gminy Świerklaniec w aplikacji WhatsApp. Dzięki obserwowaniu kanału mieszkańcy dowiadują się o ważnych wydarzeniach i poznają treść istotnych komunikatów.

Kanał jest bezpieczny i zapewnia pełną anonimowość zgodnie z deklaracjami właścicieli aplikacji. Dane i numer telefonu są niewidoczne zarówno dla innych obserwujących, jak i dla administratorów kanału.

Co się działo? Podsumowanie wydarzeń

W gminie Świerklaniec w ciągu ostatnich pięciu lat organizowano wiele wydarzeń kulturalnych. Najwięcej z nich realizowały Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna. W czasie pandemii koronawirusa większość wydarzeń została odwołana. Inne odbywały się w rygorze sanitarnym.

Imprezy organizowane cyklicznie

Coroczne wydarzenia, które odbywają się w gminie (wyjątek stanowił okres pandemii, w którym organizacja imprez była niemożliwa) to dożynki gminne (organizator Gminny Ośrodek Kultury w Świerklańcu), Festiwal Śląskiego Ciasta (organizatorzy: gmina Świerklaniec, Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach, Stowarzyszenie Wrazidlok), Hubertus Kawaleryjski (organizatorzy: gmina Świerklaniec i Ośrodek Jeździecki „Gonitwa"), spotkanie z Mikołajem i jarmark w zabytkowym parku w Świerklańcu (organizatorzy: gmina Świerklaniec i Gminny Ośrodek Kultury w Świerklańcu).

Gminny Ośrodek Kultury

GOK posiada bogatą ofertę zajęć, stwarza możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego, samorealizacji w różnych dziedzinach sztuki i edukacji kulturalnej.

W swojej ofercie GOK w Świerklańcu z siedzibą w Nakle Śląskim posiada zajęcia stałe dla dzieci, młodzieży i dorosłych, takie jak: zajęcia taneczne, nauka gry na instrumentach, kółko wokalne, koło szachowe, zajęcia plastyczne, warsztaty witrażowe oraz mozaiki, rysunek dla dorosłych czy zajęcia ruchowe dla seniorów.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w Świerklańcu działają zespoły i grupy artystyczne: Chór Jutrzenka, zespół ludowy Kabarecik, KGW – rękodzieło – Orzech, KGW – rękodzieło – Nakło Śląskie, KGW Nowe Chechło.

Gminny Ośrodek Kultury zaprasza na warsztaty, konkursy i koncerty. W tym cykliczne, noworoczne spotkania chóralne oraz koncerty organizowane w maju.

Cykle koncertów realizowane przez GOK:

„Muzyczne cztery pory roku z Pałacem Kawalera" rozpoczęły się realizacją tytułowego zestawu czterech koncertów Antonio Vivaldiego. Kolejne wydarzenia nawiązywały programami do pór roku, historii oraz miejsca realizacji. Konferansjerem był jeden z wykonawców, który podczas każdego koncertu wprowadzał uczestników w klimat historii obiektu oraz prezentowanej muzyki. Odbiorcy projektu mieli okazję poczuć klimat czasów, gdy Pałac Kawalera pełnił funkcję kompleksu, w którym odbywały się przyjęcia i koncerty dla arystokracji:

- **20.10.2019 r. –** Antonio Vivaldi „Cztery pory roku" w wykonaniu zespołu kameralnego „Kaprys" oraz pary solistów baletu;
- **17.11.2019 r.** – Koncert z okazji Roku Moniuszkowskiego „Znasz-li ten kraj…" w wykonaniu: Justyny Kopiszki – mezzosopran, Patrycego Hauke – tenor, Wiktora Jankowskiego – baryton, Mirelli Malorny – akompaniament oraz pary solistów baletu;
- **26.01.2020 r.** – Koncert „Percussio" w wykonaniu śląskiego Trio Perkusyjnego oraz pary solistów baletu;
- **23.02.2020 r. –** Koncert „Jak bal to bal" w wykonaniu: Jolanty Kremer – sopran, Arkadiusza Dołęgi – tenor, Aleksandra Kruczka – tenor, Mateusza Lasatowicza – fortepian oraz pary solistów baletu;
- **12.07.2020 r.** – Koncert „W drogę ruszamy dookoła świata" w wykonaniu zespołu kameralnego „Via Qartet" oraz pary solistów baletu;
- **23.08.2020 r.** – Koncert „O sole mio – kanikuła z pieśnią neapolitańską" w wykonaniu: Justyny Bujak – sopran, Wiktora Jankowskiego – baryton, Mirelli Malorny – akompaniament oraz pary solistów baletu;
- **12.09.2020 r.** – Koncert „Jesienne odgłosy wiosny" w wykonaniu kwartetu smyczkowego „Unique" oraz pary solistów baletu;
- **3.10.2020 r.** – Koncert „Muzyczna botanika i zoologia" w wykonaniu zespołu muzycznego „Maes Trio" oraz pary solistów baletu.

Jeden z koncertów organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Świerklańcu

Projekt przewidywał realizację 8 koncertów. Przed pierwszymi czterema, które odbyły się w zabytkowym Pałacu Kawalera, przygotowana została widownia. Organizator koncertu – Gminny Ośrodek Kultury w Świerklańcu – przygotował 160 bezpłatnych wejściówek. Ze względu na panującą epidemię wirusa COVID-19 kolejne koncerty odbyły się w amfiteatrze świerklanieckiego parku, gdzie utworzono 150 miejsc siedzących na ławeczkach z zachowaniem wymaganego dystansu – zgodnie z rekomendacjami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

„Muzycznymi alejkami parku w Świerklańcu" to dwa koncerty zrealizowane w 2021 roku w amfiteatrze na terenie parku w Świerklańcu:

- **10.07.2021 r.** – „Koncert wiedeński" w wykonaniu solistki Anny Ogińskiej oraz Kwintetu Śląskich Kameralistów;
- **7.08.2021 r.** – „Koncert ba…rockowy" w wykonaniu Kwintetu Śląskich Kameralistów.

„Koncerty ze smakiem"

to cykl koncertów będących operacją własną realizowaną przez Lokalną Grupę Działania „Brynica to nie granica" współfinansowaną ze środków Unii Europejskiej. Jest to seria wydarzeń, która trwa od listopada 2023 r. do marca 2024 r. w wykonaniu Towarzystwa Muzycznego Śląskich Kameralistów w Pałacu Kawalera w Świerklańcu:

5.11.2023 r. – Koncert muzyki polskiej „Jazzowe stany Moniuszki", wystawa produktów lokalnych „Polskie smaki";

17.12.2023 r. – Koncert świąteczny „Świerklanieckie Betlejem", wystawa produktów lokalnych „Na świątecznym stole";

14.01.2024 r. – Koncert „Muzyka z salonu Donnersmarcków", wystawa produktów lokalnych „Śląskie smaki";

18.02.2024 r. – Koncert „Zakochany Kawaler", wystawa produktów lokalnych „Zasmakuj w...";

10.03.2024, godz. 17.00 – Koncert familijny „Dla małych i dużych melomanów", wystawa produktów lokalnych „Na słodko i na słono".

Gminna Biblioteka Publiczna

W gminie Świerklaniec znajdują się dwie placówki: siedziba biblioteki głównej – ul. Górna 33 w Świerklańcu oraz Filia nr 1 w Nakle Śląskim – ul. Główna 62.

Oprócz bogatych księgozbiorów, które corocznie się powiększają, GBP organizuje różne wydarzenia. Wśród nich warsztaty dla dzieci i warsztaty rodzinne, konkursy, a także wydarzenia cykliczne, w tym m.in.:

- Akademia Małych-Ciekawych,
- Małe i duże – świerklanieckie etnopodróże (dofinansowane ze środków Narodowego Centrum Kultury),
- Noc z Andersenem,
- Warsztaty literacko-detektywistyczne,
- spotkania autorskie.

W 2019 roku po raz pierwszy w historii, gmina Świerklaniec znalazła się na mapie Industriady, czyli największego w Polsce Święta Szlaku Zabytków Techniki. Gminna Biblioteka Publiczna włączyła się w organizację „Niedzieli u przemysłowca w Pałacu Kawalera". Dzięki temu Świerklaniec odwiedziło wielu turystów z całego regionu.

Indubal w parku w Świerklańcu. Jedną z atrakcji był plener malarski

Współpraca przynosi dobre efekty

Od 2022 roku gmina Świerklaniec realizuje porozumienie o współpracy ze Stowarzyszeniem Wrazidlok w zakresie promowania i kompleksowej realizacji wydarzeń w zabytkowym parku w Świerklańcu.

Przewodnicy Stowarzyszenia Wrazidlok w każdą sobotę i niedzielę oprowadzają zainteresowane osoby po zabytkowym parku oraz Pałacu Kawalera, opowiadając o historii i twórcach świerklanieckich zabytków.

Stowarzyszenie realizuje liczne koncerty, wykłady i dyskusje związane z regionem.

Największe wydarzenia zrealizowane przez stowarzyszenie to pokazy mappingowe na fasadzie Pałacu Kawalera.

Pierwszym z nich była „Miłość Blanki i Guida", której premierowy pokaz obył się 2 lipca 2022 r. 6 maja 2023 r. premierę miał pokaz mappingowy pt. „Śpiewaniec Universe", natomiast 6 października 2023 r. po raz pierwszy zaprezentowano „Triumf i łzy".

Pokazy mappingowe są stałym elementem, który przyciąga turystów do Świerklańca. Można je oglądać codziennie, pół godziny po zachodzie słońca.

Premierowe pokazy mappingowe na fasadzie Pałacu Kawalera przyciągają tłum widzów

Kierunek GZM

Gmina Świerklaniec jako jedna z 41 gmin wchodzących w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii aktywnie włączyła się w organizację święta pod nazwą Kierunek GZM.

Wydarzenie po raz pierwszy zostało zorganizowane w 2022 roku. 2 lipca przygotowaliśmy dwa cykliczne wydarzenia:

„Miłość, bale i skandale. Historia Donnersmarcków", czyli zorganizowane zwiedzanie zabytkowego parku w Świerklańcu, który skrywa historię jednych z najbogatszych ludzi ówczesnej Europy.

„Wieczny Kawaler i jego tajemnice" to zwiedzanie neobarokowego Pałacu Kawalera, które rozpoczynało się od krótkiej wizualizacji nieistniejącego Małego Wersalu. Aby zrozumieć fenomen koncepcji krajobrazowej w Świerklańcu i rozmieszczenia wspaniałych budowli, trzeba poznać szerszy kontekst.

Rok później, 2 lipca 2023 r. mieszkańcy metropolii mieli możliwość uczestniczenia w projekcie pn. „Pałac w Nakle w obiektywie". Najpierw odbyły się warsztaty fotograficzne zorganizowane w Gminnym Ośrodku Kultury w Nakle Śląskim, które poprowadził Maciej Goryl – tarnogórski fotograf, którego twórczość można opisać, parafrazując przysłowie „cudze chwalicie, swego nie znacie", co świetnie wpisuje się w ideę święta GZM.

Po warsztatach ich uczestnicy wybrali się na mikrowyprawę po Nakle Śląskim. Oprowadzał ich Janusz Jurek – członek Stowarzyszenia Miłośników Nakła Śląskiego im. Jana Bursiga, emerytowany nauczyciel szkoły rolniczej w Nakle Śląskim. W Nakle Śląskim mieszka od pond 50 lat. To znawca lokalnej historii, pasjonat życiorysu katolickiej linii rodu Henckel von Donnersmarck.

Na trasie wycieczki można było zobaczyć zabytkową kapliczkę św. Jakuba, zabytkowy Dom Pomocy Społecznej w Nakle Śląskim, zabytkowy kościół w Nakle Śląskim z mauzoleum Donnersmarcków, Aleję Lipową (tamtejsze lipy to pomniki przyrody), zespół parkowo-pałacowy w Nakle Śląskim, szkołę rolniczą, dworzec kolejowy w Nakle Śląskim, nieczynne zakłady przeróbki wapienia i prażalni dolomitu.

Kolejne święto GZM odbędzie się w pierwszy weekend lipca tego roku.

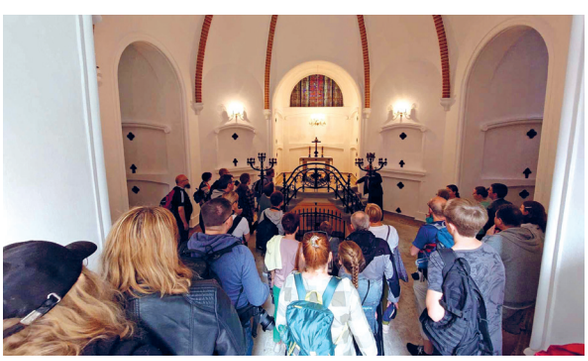

Ideą święta GZM jest zwiedzanie miejsc na co dzień niedostępnych, dlatego można było wejść do nakielskiego mauzoleum Donnersmarcków przy kościele

Podczas święta GZM przewodnik pan Janusz Jurek oprowadzał mieszkańców metropolii po Nakle Śląskim

Wspieramy sport

Aby osiągnąć sukces sportowy, oprócz talentu, zawodnik musi wykazać się ciężką pracą. W gminie Świerklaniec staramy się zapewnić odpowiednią infrastrukturę, aby sportowcy mogli nad sobą pracować. Doceniamy także najzdolniejszych sportowców, przyznając im stypendia.

Wspieramy sport na wielu polach. Przede wszystkim zapewniamy infrastrukturę sportową. Utrzymujemy boiska do piłki nożnej: dwa w Nakle Śląskim, a po jednym w Nowym Chechle, Orzechu i Świerklańcu. Utrzymanie boisk oraz remonty obiektów sportowych w latach 2019-2024 kosztowały łącznie około 400 tys. zł. Mamy także pełnowymiarową dużą halę sportową przy szkole podstawowej w Nakle Śląskim i mniejsze sale gimnastyczne. Kluby kajakarskie mają do dyspozycji hangary wyposażone w odpowiednie zaplecze oraz siłownie.

Mamy także trzy otwarte boiska wielofunkcyjne: w Nakle Śląskim, Orzechu i Świerklańcu, a w każdym sołectwie można skorzystać z plenerowej siłowni. Najnowsze boisko – w Nakle Śląskim – zostało wybudowane w 2020 roku za 357 tys. zł. Budowa obiektu współfinansowana została przez Górnośląsko-Zagłębiowską

Metropolię w ramach Programu „Metropolitalny Fundusz Solidarności".

W 2023 roku w Orzechu dzięki środkom z funduszu sołeckiego zostało wybudowane boisko do siatkówki o sztucznej, bezpiecznej nawierzchni na terenie sąsiadującym z placem rekreacyjno-sportowym przy ul. Brzechwy wraz z elementami małej architektury w postaci ławek i koszy. Inwestycja pochłonęła 109 tys. zł.

Gmina Świerklaniec wspiera kluby sportowe także finansowo. Co roku organizowany jest otwarty konkurs na realizację zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej. Kluby otrzymują także pomoc finansową w postaci małych grantów.

Od 2019 roku kluby otrzymały na swoje działania ponad 1,5 mln zł wsparcia. Stowarzyszenia z terenu gminy Świerklaniec korzystają nieodpłatnie z obiektów sportowych, które utrzymuje gmina.

Gmina opłaca także trenerów dla dzieci i młodzieży oraz wspiera uczestnictwo sportowców w zawodach. Doceniamy sportowe wyniki. Tradycją stało się to, że co roku w Pałacu Kawalera organizujemy Świerklaniecką Galę Sportową, podczas której najlepsi otrzymują Nagrody Wójta Gminy Świerklaniec za wybitne osiągnięcia sportowe.

Otwarty konkurs na realizację zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej:

Rok	Kwota dofinansowania (zł)
2019	220 000
2020	235 000
2021	240 000
2022	245 000
2023	220 000
2024	240 000

Do Świerklańca na spacer

Trzeba przyznać, że jest u nas zielono. Ponad 40% gminy Świerklaniec pokrywają lasy. Mamy też piękne parki w Nakle Śląskim i Świerklańcu. Wybierając się na spacer po gminie, możemy skorzystać z licznych placów zabaw.

W każdym sołectwie jest co najmniej jeden plac zabaw. W 2022 roku kompleksową modernizację przeszedł ten na terenie parku, który znajduje przy ścieżce pomiędzy parkingiem głównym a Pałacem Kawalera. Doposażenie placu zabaw było zwycięskim projektem wykonanym w ramach

marszałkowskiego konkursu Inicjatywa Sołecka 2022. Był to jedyny projekt złożony przez gminę Świerklaniec w ramach tego konkursu, co miało na celu zwiększenie szans na dofinansowanie. Wszyscy sołtysi z gminy wspierali wniosek, co przyniosło zamierzony cel.

Plac zabaw został zmodernizowany za niespełna 110 tys. zł. Wkład własny gminy Świerklaniec wyniósł około 30 tys. złotych. 80 tys. zł stanowiło dofinansowanie z Inicjatywy Sołeckiej. Także drugi plac zabaw na terenie parku (przy kajakowni) zostanie zmodernizowany oraz rozbudowany. Nowe urządzenia zabawowe wzorowane będą na zabytkowych budowlach świerklanieckiego parku z elementami gry terenowej. Zamontowane zostaną również panele edukacyjne, które poprzez aktywną zabawę opowiedzą historię tego miejsca.

Rozbudowa i modernizacja placu zabaw w parku w Świerklańcu zostanie dofinansowana z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie. Koszt modernizacji placu zabaw szacowany jest na ponad 655 tys. zł. Uzyskane przez gminę dofinansowanie wyniesie ponad 417 tys. zł. Plac zabaw ma być oddany do użytku na tegoroczny Dzień Dziecka.

Wydawca: Urząd Gminy Świerklaniec, 42-622 Świerklaniec, ul. Młyńska 3, www.swierklaniec.pl. Adres redakcji: 42-622 Świerklaniec, ul. Młyńska 3. Redaktor naczelny: Benedykt Guzy.
Skład, korekta: Wydawnicza Spółdzielnia Pracy „Gwarek Śląski" w Tarnowskich Górach. ISSN 2081-5190, nr 59